

Recenzija, kritika/1.19

mag. Darja Skrt

FLOSARJI

V Mestnem kinu Metropol Celje je bila 20. 6. 2005 premierna projekcija dokumentarnega filma *Flosarji*, ki je navdušil številno občinstvo v dvorani. Osrednja tema in rdeča nit 50-minutnega filma je spust z vezanim splavom po rekah Savinji in Savi, od kraja Ljubno v Zgornji Savinjski dolini do Brežic ob Savi. Scenarij za film in besedilo je napisala etnologinja Tanja Roženberger Šega. Produkcijska hiša Visual production iz Celja je oktobra 2003 začela s snemanjem filma pod režijskim vodstvom Aleša Šege. Zaradi poškodbe enega od splavarjev se je snemanje zavleklo in tako je drugo polovico filma »prevzel« režiser Franci Slak.

Splavarjenje *Flosarjev* je pravzaprav potovanje v preteklost in soočanje ter obujanje kulturne dediščine, ki pušča sledove v nematerialnih plasteh naše kulture in načina življenja. Scenaristka Tanja Roženberger Šega niti za trenutek noče ustvarjati iluzije, da se v filmu nahajamo v nekem preteklem obdobju. Zavestno vključuje današnji čas in tako uspe prikazati, na kakšen način preteklo vedenje živi v sedanjem času. Znanje, ki ga zrela srednja generacija še ima kot dediščino očetov in dedov, prenaša naprej v »kulturno-turistični« obliki in na zabaven način. Avanturistu in turistu, ki ga »igra« (v bistvu pa to tudi v filmu in na resnični poti je) Bojan Emeršič, pa ga skozi nenačrtovane situacije na reki ponujata flosarja, in to brez posebnega predavanja in na življenjski način. V bistvu prav tako kot so nekoč starejši učili mladež na splavih.

Dokumentarni film lahko gledamo z različnih zornih kotov in resnično večplastno. Asketski off tekst nas ne utruja, pač pa nam ponuja ravno pravo mero informacij, ki jih kot gledalci moramo dobiti, da razumemo izvor splavarjenja ter njegovo »tehnično funkcioniranje«. Nato pa se umakne sliki in dogajanju, da trepetamo za junake spusta, se jim smejimo in jih tudi občudujemo. Na tak način nehote okusimo del atmosfere in načina življenja, ki se je v preteklosti odvijal na splavih. Sodobno dogajanje v ozadju (vlak, ki pelje po železnici skoraj vzporedno s splavom) nas vsake toliko časa opomni na čas, v katerem smo in nas reflektivno poveže s samim sabo, z zdajšnjim trenutkom in s preteklostjo. S tako formo filma in takim načinom pripovedovanja Tanja Roženberger Šega sledi svojim že začetim projektom, kjer želi današnjim generacijam na dostopen, veder, komunikativen, a hkrati informativen in strokovno izčrpen način posredovati del kulturne dediščine, ki še živo odzvanja v delu današnje populacije, a jih mlajše generacije ne poznajo več.

Datum prejema prispevka v uredništvo: 7. 9. 2005

Inserta iz filma

